

15.5.2017

ÁLLÁSFOGLALÁSI INDÍTVÁNY

a B8-0219/2017. számú szóbeli választ igénylő kérdéshez

az eljárási szabályzat 128. cikkének (5) bekezdése alapján

az LMBTI-személyek emberi jogaival kapcsolatos tanácsi iránymutatások végrehajtásáról, különösen a homoszexuális (illetve annak vélt) férfiak csecsenföldi (Oroszország) üldöztetésével kapcsolatban (2017/2688(RSP))

Malin Björk, Marisa Matias, Helmut Scholz, Merja Kyllönen, Marina Albiol Guzmán, Patrick Le Hyaric, Younous Omarjee, Eleonora Forenza, Dennis de Jong, Sabine Lösing, Cornelia Ernst, Barbara Spinelli, Rina Ronja Kari, Maria Lidia Senra Rodríguez, Stefan Eck, Tania González Peñas, Xabier Benito Ziluaga, Miguel Urbán Crespo, Estefanía Torres Martínez, Lola Sánchez Caldentey, Josu Juaristi Abaunz, Marie-Christine Vergiat

a GUE/NGL képviselőcsoport nevében

Az Európai Parlament állásfoglalása az LMBTI-személyek emberi jogaival kapcsolatos tanácsi iránymutatások végrehajtásáról, különösen a homoszexuális (illetve annak vélt) férfiak csecsenföldi (Oroszország) üldöztetésével kapcsolatban (2017/2688(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Oroszországról szóló korábbi állásfoglalásaira,
- tekintettel az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelméről szóló egyezményre,
- tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára,
- tekintettel az emberi jogok európai egyezményére és az ahhoz csatolt jegyzőkönyvekre,
- tekintettel – bizonyos fenntartásokkal – az Oroszországi Föderáció alkotmányára, különösen annak 2. fejezetére (Az emberek és polgárok jogai és szabadságai),
- tekintettel az ENSZ emberi jogi szakértőinek 2017. április 13-i nyilatkozatára a homoszexuális férfiak bántalmazásáról és fogva tartásáról Csecsenföldön,
- tekintettel a leszbikus, meleg, biszexuális, transznemű és interszexuális (LMBTI) személyek emberi jogai maradéktalan érvényesítésének elősegítését és védelmét szolgáló 2013. június 24-i európai tanácsi iránymutatásokra,
- tekintettel az LMBTI-személyek egyenlőségéről szóló, 2016. június 16-i európai tanácsi következtetésekre,
- tekintettel az emberi jogok védelmezőiről, a kínzásról és a bántalmazásról szóló európai uniós iránymutatásokra,
- tekintettel az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó, a 2015–2019 közötti időszakra szóló cselekvési tervre,
- tekintettel a homofóbia, illetve a szexuális irányultságon és a nemi identitáson alapuló megkülönböztetés elleni európai menetrendről szóló, 2014. február 4-i állásfoglalására¹,
- tekintettel az emberi jogok és a demokrácia világbeli helyzetéről és az Európai Unió ezzel kapcsolatos politikájáról szóló 2015. évi éves jelentésről szóló, 2016. december 14-i állásfoglalására²,
- tekintettel Federica Mogherini, a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője szóvivőjének 2017. április 6-i nyilatkozatára a homoszexuális férfiakkal szemben Csecsenföldön elkövetett emberi jogi visszaélésekről,

¹ HL C 93., 2017.3.24., 21. o.

² Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0502.

- tekintettel a Bizottsághoz intézett kérdésre az LMBTI-személyek emberi jogaival kapcsolatos tanácsi iránymutatások végrehajtásáról, különösen a homoszexuálisnak vélt férfiak csecsenföldi (Oroszország) üldöztetésével kapcsolatban (O-000039/2017 – B8-0219/2017),
 - tekintettel eljárási szabályzata 128. cikkének (5) bekezdésére és 123. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel nemzetközi és orosz emberi jogi szervezetek, valamint a független helyi és nemzetközi média arról számolt be, hogy 2017 februárja óta az Oroszországi Föderációhoz tartozó Csecsen Köztársaságban a csecsen elnök, Ramzan Kadirov közvetlen utasítására állítólag a köztársaság hatóságai és biztonsági erői által végrehajtott összehangolt kampány részeként több mint száz férfit vettek törvénytelenül őrizetbe homoszexualitás gyanújával és e férfiakat legalább két illegális börtönben tartják fogva;
 - B. mivel az áldozatokat bántalmazták, megkínózták, és arra kényszerítették, hogy elárulják más LMBTI-személyek személyazonosságát; mivel a beszámolók szerint hárman életüket veszítették, két személy a fogság során elszenvedett bánásmód eredményeként, egy személy halálát pedig úgynevezett „becsületbeli gyilkosság” révén saját családja okozta;
 - C. mivel az áldozatok többnyire nem fordulnak az igazságszolgáltatáshoz, mert félnek a helyi hatóságok megtorlásaitól; mivel a társadalomban jelen lévő erős homofóbia és a hozzátartozók által elkövetett becsületbeli gyilkosságok kockázata miatt a homoszexuális (illetve annak vélt) személyek különösen kiszolgáltatottak;
 - D. mivel az eredeti beszámolókat a Human Rights Watch és a Nemzetközi Válság Csoport egymástól függetlenül megerősítette, és mindkét szervezet helyszíni forrásokat idéz, amelyek megerősítik, hogy a rendőrség és a biztonsági erők homoszexuálisnak vélt férfiakat vettek őrizetbe;
 - E. mivel az évek óta tartó fenyegetések és elnyomás miatt szinte egyetlen független újságíró vagy emberi jogi aktivista sem tud dolgozni a térségben; mivel csecsen tisztviselők és hivatalnokok megfenyegették a meleg elleni brutális kampányról elsőként beszámoló napilapot;
 - F. mivel az Oroszországi Föderáció számos nemzetközi emberi jogi megállapodás és – az Európa Tanács tagjaként – az emberi jogok európai egyezménye aláíró fele, ennél fogva köteles garantálni minden olyan személy biztonságát, aki – többek között szexuális irányultsága folytán – veszélynek van kitéve; mivel az orosz állami, parlamenti és igazságügyi intézmények kötelesek kivizsgálni a csecsen hatóságok által elkövetett bűncselekményeket, és rendelkeznek az ehhez szükséges minden eszközzel;
 - G. mivel az Oroszországi Föderáció 1993-ban törölte a homoszexualitást a bűncselekmények köréből;
 - H. mivel az LMBTI-személyek az emberi jogok hatályos nemzetközi joga és Oroszország nemzeti jogszabályai értelmében védelmet élveznek; mivel azonban gyakran külön fellépés szükséges ahhoz, hogy az LMBTI-személyek maradéktalanul élvezhessék

emberi jogait, miután a szexuális irányultság és a nemi identitás a megkülönböztetés, a zaklatás és az üldözés további kockázatait eredményezheti az iskolákban, a munkahelyeken és a társadalom egészében, továbbá a családokon belül is; mivel a rendőrség, az igazságszolgáltatás és a hatóságok feladata és kötelessége, hogy küzdjenek a megkülönböztetés ezen formái ellen;

- I. mivel Putyin elnök megbízta az orosz emberi jogi ombudsmant, Tatjana Moszkalkovát, hogy az állítások kivizsgálásához állítson fel egy munkacsoportot;
- J. mivel az LMBTI-személyekre vonatkozó tanácsi iránymutatások proaktív megközelítést írnak elő az Unió küldöttségei és a tagállamok nagykövetségei számára az LMBTI-személyek jogainak előmozdítása tekintetében; mivel a fenti iránymutatások kimondják, hogy elsőbbséget élvez az LMBTI-személyekkel szembeni gyűlölet táplálta erőszak elleni küzdelem és az LMBTI-személyek emberi jogait védelmezők támogatása;
- K. mivel 2017-ben kerül sor az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó stratégiai keret végrehajtására vonatkozó második cselekvési terv, többek között az iránymutatások értékelésére;
- L. mivel 2017. március 7-én az orosz Duma jogszabályt fogadott el, amelynek értelmében a családon belüli erőszak már nem minősül bűncselekménynek, és a családon belüli bántalmazást bűncselekmény helyett közigazgatási vétségévé változtatta, amely enyhébb szankciókkal sújtja az elkövetőket; mivel a Parlament a 2017. március 13–16-i strasbourgai plenáris ülésén megvitatta a kérdést;
 1. mélységes aggodalmának ad hangot a homoszexuális (illetve annak vélt) férfiaknak az Oroszországi Föderációhoz tartozó Csecsen Autonóm Köztársaságban történő önkényes fogva tartásáról, kínzásáról és meggyilkolásáról szóló beszámolók miatt; felszólítja a hatóságokat, hogy vessenek véget e meghurcoló kampánynak, és haladéktalanul engedjék szabadon a még mindig törvénytelenül fogvatartottakat; sürgeti az orosz hatóságokat az áldozatok, valamint az ezen ügyön dolgozó emberijog-védők és újságírók jogi és fizikai védelmének biztosítására;
 2. súlyosan elítéli a csecsen kormány szóvivőjének nyilatkozatát, amelyben tagadja, hogy homoszexuális személyek élnek Csecsenföldön, és kétségbe vonja a jelentést, hazugságnak és abszolút félretájékoztatásnak minősítve azt; emlékezteti a hatóságokat, hogy a személyek élethez, szabadsághoz és biztonsághoz való joga alapvető emberi jog és mindenkire alkalmazandó;
 3. sürgősséggel azonnali, független, objektív és alapos nyomozás lefolytatására szólít fel a bebörtönzések, a kínzások és a gyilkosságok ügyében annak érdekében, hogy értelmi szerzőiket és kivitelezőiket bíróság elé állítsák, és véget vessenek a büntetlenségnek; üdvözli e tekintetben az ügyet kivizsgáló orosz emberi jogi ombudsman vezetése alatti munkacsoport felállítását; felhívja az Oroszországban lévő uniós képviselőket és a tagállamok nagykövetségeit és konzulátusait, hogy aktívan kövessék nyomon a vizsgálatot, továbbá fokozzák erőfeszítéseiket a jelenleg veszélyben lévő áldozatokkal, LMBTI-személyekkel, újságírókkal és emberijog-védőkkel való kapcsolattartás érdekében;
 4. felhívja a csecsen és az orosz hatóságokat, hogy tartsák be a nemzeti jogszabályokat és

a nemzetközi kötelezettségvállalásokat, továbbá tartsák fenn a jogállamiságot, mozdítsák elő az egyenlőséget és a megkülönböztetésmentességet és az univerzális – többek között az LMBTI-személyekre vonatkozó – emberi jogi normákat, valamint támogassák mindezt olyan intézkedésekkel, mint a figyelemfelkeltő kampányok, illetve az erőszakmentességen, az egyenlőségen és a megkülönböztetésmentességen alapuló tolerancia és befogadás kultúrájának előmozdítása;

5. komoly aggodalmának ad hangot a büntetlenség légköre miatt, amely lehetővé teszi e cselekedetek véghezvitelét, és felszólít jogi és egyéb intézkedések kidolgozására a civil társadalommal együttműködésben az ilyen erőszakos cselekmények megakadályozása, figyelemmel kísérése és az elkövetők bíróság elé állítása érdekében; hangsúlyozza, hogy Oroszországot és kormányát terheli a végső felelősség e cselekmények kivizsgálása, az elkövetők bíróság elé állítása és valamennyi orosz állampolgár törvénytelen visszaélésektől való védelme vonatkozásában;
6. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy működjenek együtt a nemzetközi emberi jogi szervezetekkel és az orosz civil társadalommal, támogassák azokat, akik elmenekültek Csecsenföldről, és hozzák nyilvánosságra ezt a visszaélést elősegítő kampányt;
7. felszólítja továbbá az uniós tagállamokat, fontolják meg a csecsenföldi áldozatok, újságírók és emberijog-védők számára rendelkezésre álló áttelepítési helyek számának növelését, és gyorsítsák fel a biztonsági okokból menekülő személyek közvetlen áttelepítését;
8. külön aggodalmának ad hangot azon beszámolókról, amelyek szerint a csecsen hatóságok a ramadán kezdete előtt „meg kívánnak szabadulni az összes melegtől”;
9. aggodalommal állapítja meg és visszalépésnek tekinti, hogy Oroszország új jogszabályokat fogadott el a családon belüli, többek között a gyermekek elleni erőszakról; hangsúlyozza, hogy a családon belüli erőszakot toleráló jogszabályok súlyos következményekkel járhatnak mind az áldozatokra, mind a társadalom egészére nézve; felhívja az EU-t, hogy továbbra is mozdítsa elő a nők elleni erőszak minden formája, többek között a családon belüli erőszak felszámolását, a kiszolgáltatott helyzetben lévők védelmezését és az áldozatok támogatását Európán belül és kívül egyaránt;

Iránymutatás a leszbikus, meleg, biszexuális, transznemű és interszexuális (LMBTI-) személyek emberi jogai maradéktalan érvényesítésének előmozdítására és védelmére vonatkozóan

10. üdvözli a Külügyek Tanácsa által 2013. június 24-én elfogadott, az LMBTI-személyek emberi jogai maradéktalan érvényesítésének előmozdításáról és védelméről szóló iránymutatást; meggyőződése továbbra is, hogy az iránymutatások nagy lendületet adnak az LMBTI-személyek jogainak előmozdításához az egész világon;
11. aggodalmát fejezi ki azonban amiatt, hogy az LMBTI-személyek emberi jogaival kapcsolatos iránymutatások ismerete és végrehajtása nem konzisztens az uniós küldöttségek és a tagállami képviselők részéről;
12. ezzel összefüggésben kéri az Európai Külügyi Szolgálatot és a Bizottságot, hogy a

harmadik országokkal folytatott politikai és emberi jogi párbeszédekben és a nemzetközi fórumokon az iránymutatások fokozottan stratégiai és módszeresebb végrehajtását szorgalmazza – ideértve a figyelemfelhívást és az uniós személyzet számára ehhez kapcsolódó képzések nyújtását is harmadik országokban – annak érdekében, hogy a harmadik országokkal folytatott politikai és emberi jogi párbeszéd keretében és a többoldalú fórumokon ténylegesen foglalkozzanak az LMBTI-személyek jogainak kérdésével, kéri továbbá a civil társadalom erőfeszítéseinek támogatását;

13. határozottan hangsúlyozza, hogy az iránymutatások végrehajtását egyértelmű referenciaértékek segítségével folyamatosan értékelni kell; sürgeti a Bizottságot, hogy végezzen és tegyen közzé alapos értékelést az iránymutatásoknak az összes harmadik országban működő uniós küldöttségek és tagállami diplomáciai képviseletek általi végrehajtásáról, hogy kimutassa és orvosolja a végrehajtással kapcsolatos eltéréseket és hiányosságokat;
14. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseelőjének, a Tanácsnak és a Bizottságnak, az ENSZ emberi jogi főbiztosának, valamint az Orosz Föderáció és a Csecsen Köztársaság kormányának.